SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA PHILIPPA LÉGERJA, predstavljeni 14. julija 2005[1]

1. V tej zadevi je Sodišče zaprošeno, da odloči, ali za igrače, poleg tega, da so narejene v skladu z mejo 0,6 mikrograma biološke razpoložljivosti kadmija na dan,[2] ki je določena v Direktivi Sveta 88/378/EGS,[3] veljajo tudi omejitve, ki jih nalaga Direktiva Sveta 91/338/EGS[4].

2. To je v bistvu vprašanje, ki ga je v predhodno odločanje predložilo Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemska) v kazenskem postopku proti Geharo BV (v nadaljevanju: Geharo).

3. S tem vprašanjem se Sodišče poziva, da preuči področje uporabe drugega stavka člena 1 Direktive 91/338 in uporabnost standardov, ki jih določa, za igrače iz Direktive 88/378.

I – Pravni okvir

A – *Zakonodaja Skupnosti*

4. Člen 2 ES določa, da je naloga Skupnosti spodbujati visoko raven varstva in izboljšanje kakovosti okolja. Zato in v skladu s členom 3(1) ES morajo dejavnosti Skupnosti prispevati k doseganju visoke ravni varovanja zdravja.

5. V skladu s temi cilji in ob upoštevanju vse večje ravni izpostavljenosti ljudi in okolja kadmiju je Evropska skupnost razvila številne

1 — Jezik izvirnika: francoščina.

2 — Kadmij je kovina s podobnimi fizikalnimi in kemičnimi lastnostmi kot cink. Največ se uporablja za izdelavo akumulatorjev in barv za niansiranje ter kot stabilizator za plastiko. Lahko se vključi tudi v številne zlitine in premaze, ki so odporni na korozijo. Do odvajanja kadmija lahko pride v različnih fazah v procesu proizvodnje, izdelave in uporabe izdelkov ter med odlaganjem odpadkov.

3 — Direktiva z dne 3. maja 1988 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z varnostjo igrač (UL L 187, str. 1).

4 — Direktiva z dne 18. junija 1991 o deseti spremembi Direktive 76/769/EGS o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov (UL L 186, str. 59).

ukrepe za zaščito pred navedeno snovjo. Danes se šteje, da je kadmij nevaren zlasti zato, ker je zelo strupen za človeško telo, in zaradi škodljivih vplivov, ki jih ima lahko dolgoročno na ekosistem.

1. Direktiva 88/378

6. Direktiva 88/378 določa varnostne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati vse igrače, preden se dajo na trg.[5]

7. Prva in druga uvodna izjava v preambuli navedene direktive zahtevata, da se na eni strani z določitvijo usklajenih predpisov o varnostnih standardih za igrače odpravijo ovire za trgovino med državami članicami in da se na drugi strani zagotovi učinkovito varstvo potrošnikov, zlasti otrok, pred tveganji v zvezi z uporabo takih igrač na skupnem trgu.

8. Člen 2(1) Direktive 88/378 določa:

„Igrače se sme dati na trg samo, če ne ogrožajo varnosti in/ali zdravja uporabnikov ali tretjih oseb ob njihovi namenski ali predvidljivi uporabi, ob upoštevanju običajnega obnašanja otrok."

9. Zato člen 3 navedene direktive zahteva, da države članice storijo „vse potrebno za zagotovitev, da igrače ne morejo priti na trg, če ne izpolnjujejo temeljnih varnostnih zahtev iz Priloge II".

10. Priloga II k navedeni direktivi določa zlasti temeljne varnostne zahteve glede kemičnih lastnosti igrač. Na eni strani naslov II, točka 3(1), drugi pododstavek, navedene priloge, opredeljuje tveganja, povezana z uporabo igrač, in določa, da morajo v vseh primerih izpolnjevati zahteve, določene v zakonodaji Skupnosti v zvezi z uporabo nevarnih snovi in pripravkov. Ta odstavek se glasi:

„1. Igrače morajo biti oblikovane in izdelane tako, da [...] ne predstavljajo nevarnosti za

5 — Člen 1, odstavek 1, navedene direktive opredeljuje „igračo" kot „kateri koli izdelek ali material, izdelan ali jasno namenjen uporabi pri igri za otroke, mlajše od 14 let". V Prilogi I k navedeni direktivi so navedeni izdelki, ki se za namene Direktive ne štejejo za igrače.
Člen 2, odstavek 3, navedene direktive določa: „na trgu" pokriva „tako prodajo kot brezplačno distribucijo".

zdravje ali tveganja telesnih poškodb ob zaužitju, vdihavanju ali stiku s kožo, sluznico ali očmi.

V vsakem primeru morajo biti skladne z ustrezno zakonodajo Skupnosti v zvezi z določenimi kategorijami izdelkov ali prepovedjo, omejitvijo ali označevanjem določenih nevarnih snovi in pripravkov."

11. Na drugi strani glede kemičnih lastnosti naslov II, točka 3(2), drugi pododstavek, navedene priloge, vsebuje posebne določbe, ki se nanašajo na največjo biološko razpoložljivost kadmija v igračah. Ta standard se imenuje tudi „standard sesanja" ali „standard redčenja". Uporablja se za izračun dnevne količine kadmija, za katero je verjetno, da se bo izločila iz igrače in jo bo telo vsrkalo zaradi rokovanja, vdihavanja, sesanja ali zaužitja igrače. Točka 3(2) se glasi:

„2 [...] da bi zaščitili zdravje otrok, *biološka razpoložljivost*, ki izhaja iz uporabe igrač, na dan ne sme preseči naslednjih ravni:

[...]

0,6 μg za kadmij,

[...]

ali drugih takih vrednosti, ki so lahko predpisane v zakonodaji Skupnosti za te ali druge snovi na podlagi znanstvenih dognanj.

Biološka razpoložljivost teh snovi je topljiv izvleček, ki je toksikološko značilen."[6]

2. Direktiva 91/338

12. Direktiva 91/338 je deseta sprememba Direktive Sveta 76/769/EGS,[7] ki določa usklajena pravila pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov.

6 — Moj poudarek.

7 — Direktiva z dne 27. julija 1976 (UL L 262, str. 201).

13. Člen 1(1) Direktive 76/769 določa:

„Brez poseganja v uporabo drugih ustreznih predpisov Skupnosti ta direktiva obravnava omejitev trženja in uporabe nevarnih snovi in pripravkov iz seznama v Prilogi v državah članicah Skupnosti."

14. Direktiva 91/338 spreminja Direktivo 76/769 tako, da na seznam nevarnih snovi in pripravkov, katerih trženje in uporaba sta omejena, dodaja kadmij.

15. Direktiva 91/338 ima dva cilja: glede na prvo in peto uvodno izjavo v preambuli direktive je prvi cilj izboljšanje delovanja notranjega trga z uskladitvijo pravil o trženju in uporabi izdelkov, ki vsebujejo kadmij,[8] in glede na drugo uvodno izjavo je drugi cilj boj proti onesnaževanju okolja s kadmijem in dolgoročno zavarovati zdravje prebivalstva.

8 — Seznam teh izdelkov je v prilogi k navedeni direktivi.

16. Člen 1 Direktive 91/338 določa:

„Priloga I k Direktivi 76/769/EGS se spremeni v skladu s Prilogo k Direktivi. *Nove določbe se ne uporabljajo za izdelke, ki vsebujejo kadmij in so že urejeni z zakonodajo Skupnosti.*"[9]

17. Kakor je Sodišče navedlo v sodbi z dne 18. junija 2002 v zadevi Nizozemska proti Komisiji,[10] je Direktiva 91/338 v Prilogo I k Direktivi 76/769 vnesla novo točko 24, ki navaja za nekatere posebej navedene izdelke tri vrste uporabe kadmija in njegovih spojin – kot barvil, stabilizatorjev in za površinsko obdelavo (kadmijeva prevleka)[11] – katerih uporabo ureja. Za vsako od teh uporab priloga k Direktivi 91/338 določa največjo vsebnost kadmija z namenom zavarovati prebivalstvo pred posledicami širjenja te snovi v okolje.

18. Glede tega navedena točka 24, 1.1, navaja, da se končni izdelki, ki so obarvani s kadmijem, ne smejo dajati v promet, če

9 — Moj poudarek.

10 — C-314/99, Recueil, str. I-5521, točka 7.

11 — Glej isto točko 24, 1.1 in 1.2, 2.1 oziroma 3.

vsebnost kadmija presega 0,01 masnega odstotka v plastičnem materialu. Z drugimi besedami, izdelek iz plastike ne sme vsebovati več kot 100 mg/kg kadmija, da bi ga lahko dali na trg.

B – *Nacionalna zakonodaja*

1. Zakonodaja glede varnosti igrač

19. Direktiva 88/378 je bila na Nizozemskem prenesena z odlokom o igračah z dne 29. maja 1991, sprejetim v skladu z zakonom o blagu (Warenwetbesluit Speelgoed),[12] ki določa pravila glede varnosti igrač in izdelkov, namenjenih otrokom.

20. Odstavek 11 Priloge II k odloku o igračah določa zahteve, ki se nanašajo na varnost igrač, ki vsebujejo nevarne snovi in pripravke, in omejuje biološko razpoložljivost kadmija na 0,6 mikrograma.

2. Zakonodaja o nevarnih snoveh

21. V času domnevnega kaznivega dejanja je člen 2(1) odloka o kadmiju z dne 12. oktobra 1990, sprejet v skladu z zakonom o okolju nevarnih snoveh (Cadmiumbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen),[13] prepovedoval „izdelavo, uvoz na Nizozemsko, dajanje na voljo tretjim osebam ali posedovanje trgovskih zalog izdelkov, ki vsebujejo kadmij".

22. Člen 1(a) odloka o kadmiju opredeljuje izdelke, ki vsebujejo kadmij, kot „izdelke, v katerih se kadmij uporablja kot stabilizator, pigment ali prevleka, kot tudi izdelke, v katerih so vgrajene umetne snovi oziroma barve, v katerih je vsebnost kadmija višja od 50 mg/kg".

II – Dejstva in postopek v glavni stvari

23. Dne 16. februarja 1999 je Inspectie Gezondheidsbescherming Waren en Veterinaire Zaken (Inšpektorat za varovanje zdrav-

12 — Stb. 1991, št. 269, v nadaljevanju: odlok o igračah.

13 — Stb. 1990, v nadaljevanju: odlok o kadmiju.

ja, blago in veterinarske zadeve) zasegel pošiljko igrač v prostorih Gehara. Preskusi, opravljeni na tem blagu, so odkrili, da je vsebnost kadmija višja od 100 mg/kg, kar je v nasprotju s členom 1(a) odloka o kadmiju, ki določa, da je najvišja vsebnost te snovi 50 mg/kg.

24. Zaradi teh ugotovitev je bil proti Geharu na podlagi člena 2 odloka o kadmiju sprožen kazenski postopek.

25. Pristojni sodnik, ki obravnava kazenske zadeve Arrondissementsrechtbank de Zutphen (Okrožnega sodišča Zutphen), je 3. julija 2000 Gehara oprostil in odločil, da se standardnih 50 mg/kg, določenih v členu 1 odloka o kadmiju, ne uporablja, ker obstaja posebna zakonodaja o varnosti igrač. Po mnenju tega sodnika se zato v tej zadevi uporablja le standardnih 0,6 mikrograma, predvidenih v odloku o igračah. Ker preskusi, opravljeni na igračah, niso odkrili biološke razpoložljivosti kadmija, ki bi presegala zgornjo mejo, določeno v navedenem odloku, je sodnik odločil, da ni razlogov za obsodbo.

26. Na podlagi pritožbe Openbaar Ministerie (Urad državnega tožilstva) je Gerechtshof te Arnhem, ki je pristojno pritožbeno sodišče, razveljavilo sklep Arrondissementsrechtbank te Zutphen in Gehara na podlagi člena 2 odloka o kadmiju obsodilo s sodbo z dne 6. maja 2002. Gerechtshof te Arnhem je odločilo, da igrače, ki vsebujejo kadmij, spadajo tako na področje Direktive 91/338 kot Direktive 88/378. Odločilo je, da se besedilo drugega stavka člena 1 Direktive 91/338 sklicuje le na določbe Skupnosti s ciljem in/ali standardom, ki ustreza določbam direktive o kadmiju, Direktiva 88/378 pa ne. Ker največja vsebnost kadmija, določena v členu 1 navedenega odloka (50 mg/kg), odstopa od vsebnosti, določene v Direktivi 91/338 (100 mg/kg), je Gerechtshof te Arnhem odločilo, da se člen 1 odloka o kadmiju ne uporablja. Zato je sodišče Gehara obsodilo na podlagi člena 2 navedenega odloka, vendar le za primere, za katere je bilo ugotovljeno, da vsebnost kadmija presega 100 mg/kg.

27. Geharo je vložil kasacijsko pritožbo na Hoge Raad der Nederlanden, v kateri se sklicuje na določbe drugega stavka člena 1 Direktive 91/338. Geharo v utemeljitev svoje pritožbe trdi, da je nacionalno pravo v nasprotju s pravom Skupnosti, ker se pravila, določena v odloku o igračah in v odloku o kadmiju, uporabljajo kumulativno, čeprav po njegovem mnenju veljajo le pravila, določena v Direktivi 88/378, in ne pravila, določena v Direktivi 91/338.

III – Vprašanje za predhodno odločanje

28. Za ugotovitev, ali je bil proti Geharu uveden kazenski postopek zaradi razlogov, ki so v skladu s pravom Skupnosti, je Hoge Raad der Nederlanden prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje postavilo to vprašanje:

„Ali drugi stavek člena 1 Direktive 91/338/EGS (direktiva o kadmiju) preprečuje, da bi se pravila, določena v tej direktivi, kar zadeva vsebnost kadmija v (končnih) izdelkih in sestavinah, zajetih v Prilogi k tej direktivi, uporabljala za igrače v smislu Direktive 88/378/EGS (direktiva o igračah)?“

29. Predložitveno sodišče s tem vprašanjem želi v bistvu ugotoviti, ali je treba člen 1, drugi stavek, Direktive 91/338 razlagati tako, da nasprotuje temu, da bi se v njej določena prepoved trženja izdelkov, katerih vsebnost kadmija presega 0,01 masnega odstotka v plastičnem materialu, uporabljala za izdelke, kot so igrače, kadar trženje igrač že mora biti v skladu s standardom biološke razpoložljivosti, kot je določeno v Direktivi 88/378.

IV – Presoja

30. Tako kot nizozemska, grška, finska in švedska vlada tudi jaz menim, da je treba drugi stavek člena 1 Direktive 91/338 razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da bi se v njej določena prepoved trženja izdelkov, katerih vsebnost kadmija presega 0,01 masnega odstotka v plastičnem materialu, uporabljala za igrače iz Direktive 88/378.

31. Pri presoji pomena drugega stavka člena 1 Direktive 91/338 bomo najprej preučili besedilo stavka in nato splošni sistem predpisov Skupnosti o omejitvah pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi ter pripravkov v povezavi s splošnim sistemom Direktive 88/378 ter kot tretje cilje Direktive 91/338 na eni strani in cilje Direktive 88/378 na drugi strani.

A – *Besedilo drugega stavka člena 1 Direktive 91/338*

32. Drugi stavek člena 1 Direktive 91/338 določa, da „[...] se nove določbe [ki jih določa glede največje vsebnosti kadmija] ne uporab-

ljajo za izdelke, ki vsebujejo kadmij *in so že urejeni z drugo zakonodajo Skupnosti*".[14]

33. V tej obliki bi stavek lahko razlagali tako, da nasprotuje uporabi standardov, določenih z Uredbo 91/338, za izdelke, ki vsebujejo kadmij in so zajeti v kateri koli že obstoječi zakonodaji Skupnosti, ne glede na njeno normativno vsebino ali cilj.

34. Navedenemu členu bi bilo nerazumno pripisovati tako široko področje uporabe. Po mojem mnenju taka razlaga ne zdrži preučitve splošnega sistema zakonodaje Skupnosti, ki se nanaša na eni strani na omejitve pri trženju in uporabi nevarnih snovi in pripravkov in na drugi strani na varnost igrač ali na preučitev ciljev Direktive 91/338 in Direktive 88/378.

B – *Splošni sistem predpisov Skupnosti o omejitvah pri trženju in uporabi nevarnih snovi in pripravkov v povezavi s splošnim sistemom Direktive 88/378*

35. Po temeljiti presoji splošnega sistema zadevnih pravil lahko na začetku rečemo, da je zakonodajalec Skupnosti predvidel kumulativno uporabo pravil, določenih z namenom nadzorovati in zmanjšati uporabo nevarnih snovi in pripravkov, ki vsebujejo kadmij.

36. Člen 1 Direktive 76/769 jasno navaja, da se omejitve pri trženju in uporabi izdelkov, ki vsebujejo nevarne snovi in pripravke, uporabljajo „brez poseganja v uporabo drugih ustreznih predpisov Skupnosti".[15]

37. Drugič, Direktiva 88/378 o varnosti igrač zahteva, da taki izdelki ne izpolnjujejo le zahtev, določenih v navedeni direktivi, ampak tudi dodatne omejitve, določene v zakonodaji Skupnosti v zvezi z uporabo nevarnih snovi in pripravkov, med katerimi lahko najdemo Direktivo 91/338. Priloga II, naslov II, točka 3, 1, drugi pododstavek, Direktive 88/378 določa da, „[igrače] v *vsakem primeru* morajo biti skladne z *ustrezno* zakonodajo Skupnosti v zvezi z

14 — Moj poudarek.

15 — Kot navaja Evropski parlament v resoluciji z dne 21. februarja 1975, ki vključuje mnenje Evropskega parlamenta o osnutku predloga Komisije Evropskih skupnosti Svetu za direktivo o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov (UL 1975, C 60, str. 49), da je predlog „bistveni dodatek direktivam [...], ki se že uporabljajo za nevarne snovi in pripravke".

določenimi kategorijami izdelkov ali prepovedjo, *omejitvijo uporabe* ali označevanjem določenih nevarnih snovi in pripravkov".[16] Zaradi uporabe besed „v vsakem primeru" takoj pomislimo, da je zahteva oblikovana za sistematično uporabo.

38. Po mojem mnenju je jasno, da je kumulativna uporaba pravil glede omejitev uporabe nevarnih snovi in pripravkov lahko namenjena le uporabi v primerih, ko imajo ta pravila ločen normativen namen. In v tej zadevi je res tako.

39. Ugotavljamo, da se standard, določen v Direktivi 91/338, nanaša na drugačno referenčno vrednost, kot jo je zakonodajalec Skupnosti sprejel v Direktivi 88/378.

40. Kot sem navedel zgoraj, Direktiva 91/338 omejuje trženje izdelkov, obarvanih s kadmijem, zaradi skladnosti s standardom, ki se nanaša na največjo *količino* kadmija, ki ga izdelek lahko vsebuje (0,01 masnega odstotka v plastičnem materialu). Ta standard se imenuje tudi „standard teže".

41. Glede Direktive 88/378 naslov II, točka 3, 2, prvi pododstavek, Priloge II k Direktivi, določa najvišji standard *biološke razpoložljivosti* za kadmij (0,6 mikrograma) z namenom varovati uporabnike igrač pred tveganji, povezanimi s kemičnimi lastnostmi izdelka. Kot smo že navedli, ta standard, ki se imenuje tudi „standard sesanja" ali „standard redčenja", samo omogoča izračun zmožnosti snovi, v tem primeru kadmija, da se raztopi in da jo organizem vsrka, nikakor pa ne omogoča izračuna vsebnosti kadmija v izdelku.

42. Ostane dejstvo, da se standardi, določeni v Direktivi 91/338 in Direktivi 88/378, nanašajo na različne referenčne vrednosti (količina oziroma biološka razpoložljivost), ki so usklajene s cilji zakonodajalca Skupnosti. Ti standardi se tradicionalno lahko uporabljajo kumulativno.

43. V zvezi s tem je Komisija Evropskih skupnosti v Pisnem navodilu št. 3 o uporabi direktive o varnosti igrač (88/378/EGS) menila, da je zgoraj navedene standarde treba uporabljati kumulativno.[17] Besedilo navedene direktive „zahteva, da igrače v vsakem primeru morajo biti skladne z ustrezno zakonodajo Skupnosti o kemikalijah (Priloga II.II.3). Zato morajo igrače, poleg

16 — Moj poudarek.

17 — Glej http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/toys/documents/gd003_en.pdf.

tega da izpolnjujejo dnevno mejo 0,6 mikrograma biološke razpoložljivosti kadmija, ki jo določa Direktiva 88/378/EGS, izpolnjevati tudi dodatne omejitve, ki jih nalaga Direktiva 91/338/EGS, kolikor so izdelane iz snovi in pripravkov, zajetih v Direktivi 91/338/EGS (pretežno plastika)".

44. Zato ocenjujemo, da splošni sistem zakonodaje Skupnosti, ki se na eni strani nanaša na omejitve pri trženju in uporabi nevarnih snovi in pripravkov in na drugi strani na varnost igrač, zagovarja kumulativno uporabo standardov, določenih v Direktivi 91/338 glede najvišje vsebnosti kadmija v izdelkih, in standardov o najvišji biološki razpoložljivosti kadmija v igračah, določenih v Direktivi 88/378.

C – *Cilji direktiv 91/338 in 88/378*

45. Po mojem mnenju cilji Direktive 91/338, ki so daleč od tega, da bi preprečevali tako razlago, zahtevajo, da se prepoved trženja izdelkov z vsebnostjo kadmija, ki presega 0,01 masnih odstotkov v plastičnem materialu, iz navedene direktive uporablja za igrače iz Direktive 88/378.

46. Direktiva 91/338 ima dva cilja. Prvi cilj, z besedami iz prve in pete uvodne izjave v preambuli navedene direktive, je uskladitev nacionalne zakonodaje o trženju in uporabi izdelkov, ki vsebujejo kadmij. Glede na drugo uvodno izjavo v preambuli navedene direktive je drugi cilj varovanje okolja pred škodljivimi vplivi, ki jih povzroči širjenje kadmija v ekosistem, ter dolgoročno varovanje zdravja in kakovosti življenja ljudi.[18]

47. Obseg drugega stavka člena 1 Direktive 91/338 je treba določiti glede na ta dva cilja.

48. Kot prvo menimo, da navedena direktiva s samo dobesedno razlago izpodbijane določbe zagotovo ne bi bila več koristna ali vsaj v veliki meri ne bi bila več koristna, zlasti glede cilja usklajevanja.

18 — V zvezi s tem je treba opozoriti, da je bila v skladu s prvimi tremi uvodnimi izjavami v preambuli Direktive 76/769 direktiva sprejeta s ciljem „varovanja ljudi", „prispevati k varstvu okolja pred vsemi snovmi in pripravki, ki imajo značilnosti ekotoksičnosti ali ki bi lahko onesnažili okolje", ter „obnoviti, ohraniti in izboljšati kakovost življenja ljudi".

49. Ker je cilj Direktive 91/338 uskladitev pravil, ki se nanašajo na omejitve pri trženju in uporabi izdelkov, ki vsebujejo kadmij, je po mojem mnenju jasno, da bi bil ta namen resno ogrožen, če se standardi, ki jih določa, ne bi uporabljali za izdelke, ki vsebujejo kadmij in so zajeti v kateri koli obstoječi zakonodaji Skupnosti, ne glede na normativno vsebino ali cilj.

50. Če ponazorimo, tako ni mogoče, da ne bi uporabljali standardov iz Direktive 91/338, ki so bili določeni z namenom, da se omeji trženje izdelkov z visoko vsebnostjo kadmija, ker na primer že obstaja zakonodaja Skupnosti, ki ureja označevanje izdelkov, ali v zadevi, kot je zadeva, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, omejitev biološke razpoložljivosti kadmija v igračah. Jasno je, da bi bila taka razlaga neprimerna in v nasprotju s ciljem zakonodajalca Skupnosti, ki je usklajevanje.

51. Drugič, zdi se mi, da bi bila izključitev uporabe Direktive 91/338 z izgovorom, da se uporablja Direktiva 88/378, v nasprotju s ciljem Direktive 91/338, ki je varovanje okolja.

52. Cilji Direktive 91/338 so samo deloma enaki kot cilji Direktive 88/378. Medtem ko Direktiva 88/378 želi zaščiti zdravje in varnost uporabnikov igrač, je Direktiva 91/338 predvsem del delovnega programa Skupnosti za boj proti onesnaževanju okolja s kadmijem. Navedena direktiva si samo dolgoročno prizadeva za varovanje zdravja ljudi.

53. Zato bi izključitev uporabe Direktive 91/338 za igrače verjetno dolgoročno povzročila odpadke, ki so nevarni za okolje, kar bi bilo v nasprotju s cilji zakonodajalca Skupnosti.

54. Igrače, obravnavane v postopku v glavni stvari, čeprav izpolnjujejo varnostne zahteve, določene v Direktivi 88/378, vsebujejo namreč količino kadmija, ki presega zgornjo mejo, določeno v Direktivi 91/338. Zato bi neuporaba Direktive 91/338 verjetno povzročila razmere, v katerih bi bilo trženje igrače z visoko vsebnostjo kadmija zakonito, če igrača ne bi sproščala ravni kadmija, ki presega mejo, določeno v Direktivi 88/378. Čeprav je tak izdelek skladen s pravili o varnosti igrač, ne bi bil združljiv s cilji Direktive 91/338 ali zahtevami za varovanje in izboljšanje kakovosti okolja iz členov 2 ES in 174(1) ES.[19]

19 — Člen 174(1) ES določa, da okoljska politika Skupnosti prispeva ne samo k „ohranjanju, varstvu in izboljšanju kakovosti okolja", ampak tudi k varovanju zdravja ljudi.

55. Direktiva 91/338 je zato bistveni dodatek k uporabi Direktive 88/378. Kot dokaz tega je treba opozoriti, da je poleg pravil, ki se nanašajo na biološko razpoložljivost kadmija iz Direktive 88/378, zakonodajalec Skupnosti v navedeni direktivi pozval k uporabi dodatnih omejitev, določenih v zakonodaji Skupnosti v zvezi z mejami uporabe nevarnih snovi in pripravkov, ki vključuje Direktivo 91/338.

56. V takih okoliščinah menim, da bi za igrače morale veljati ne le zahteve Direktive 88/378 o varnosti igrač, ampak tudi dodatne omejitve, določene v Direktivi 91/338, ki se nanašajo na meje pri trženju in uporabi nevarnih snovi ter pripravkov. Po mojem mnenju bi samo sočasna uporaba navedenih direktiv izpolnila zahteve, ki se nanašajo na varovanje javnega zdravja in okolja iz preambul navedenih dveh direktiv in kakor je določeno v Pogodbi ES.

57. Zato menim, da cilji Direktive 91/338 zahtevajo, da se za igrače iz Direktive 88/378 uporablja prepoved trženja izdelkov z vsebnostjo kadmija, ki presega 0,01 masnih odstotkov v plastičnem materialu.

58. Glede na zgoraj navedeno menim, da je treba drugi stavek člena 1 Direktive 91/338 razlagati tako, da se določbe navedene direktive ne uporabljajo za izdelke, ki vsebujejo kadmij in so že urejeni z drugimi določbami Skupnosti, ki imajo podoben *normativni namen,* to pomeni, da je trženje zadevnega izdelka pogojeno z upoštevanjem pravila o najvišji vsebnosti kadmija.[20]

59. Zato ob upoštevanju teh ugotovitev predlagam, da Sodišče odgovori na vprašanje, ki ga je v predhodno odločanje predložilo Hoge Raad der Nederlanden, da člen 1, drugi stavek, Direktive 91/338 ne nasprotuje temu, da bi se v njem določena prepoved trženja izdelkov, katerih vsebnost kadmija presega 0,01 masnih odstotkov v plastičnem materialu, uporabljala za izdelke, kot so igrače iz Direktive 88/378.

20 — Za ponazoritev glej Prilogo I, točka 1, k Direktivi Sveta 91/157/EGS z dne 18. marca 1991 o baterijah in akumulatorjih, ki vsebujejo nekatere nevarne snovi (UL L 78, str. 38), ki prepoveduje trženje baterij in akumulatorjev, ki vsebujejo več kakor 0,025 odstotka kadmija glede na težo, in drugo alineo člena 4(a) Direktive Sveta 88/388/EGS z dne 22. junija 1988 o približevanju zakonodaje držav članic o aromah za uporabo v živilih in izhodnih surovinah za njihovo proizvodnjo (UL L 184, str. 61), ki prepoveduje trženje in uporabo arom, ki vsebujejo več kakor 1 mg/kg kadmija.

V – Predlog

60. Ob upoštevanju vseh zgoraj navedenih ugotovitev predlagam, da Sodišče na vprašanje, ki ga je predložilo Hoge Raad der Nederlanden, odgovor:

Člen 1, drugi stavek, Direktive Sveta 91/338/EGS z dne 18. junija 1991 o deseti spremembi Direktive 76/769/EGS o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da bi se v njem določena prepoved trženja izdelkov, katerih vsebnost kadmija presega 0,01 masnih odstotkov v plastičnem materialu, uporabljala za izdelke, kot so igrače iz Direktive 88/378 z dne 3. maja 1988 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z varnostjo igrač.